

Pressmeddelande Luxemburg den 28 april 2015

Finansiella instrument inom landsbygdsutveckling: tidigare misslyckanden och framtida utmaningar

I en rapport som offentliggörs i dag konstaterar Europeiska revisionsrätten att finansiella instrument (låne- och garantifonder) hittills inte har varit framgångsrika på landsbygdsutvecklingsområdet. Det beror främst på att de var överkapitaliserade och inte gav de potentiella fördelarna i form av revolverande effekter och hävstångseffekter. Ramen för 2014–2020 skulle kunna förbättra instrumenten men hinder för en mer omfattande användning kvarstår.

”I en tid av finanspolitisk åtstramning av offentliga budgetar är det av central betydelse att man åstadkommer mer investeringar med mindre pengar. Med hjälp av finansiella instrument kan användningen av knappa offentliga resurser förbättras genom att instrumenten finansierar mer investeringar med samma budget, men våra granskningsresultat tyder på att det kommer att bli en stor utmaning att uppnå önskad inverkan” sade Kersti Kaljulaid, den ledamot vid revisionsrätten som ansvarar för rapporten.

Inom landsbygdsutvecklingsområdet inrättade medlemsstaterna elva garantifonder och tre lånefonder mellan 2009 och 2014, och EU och medlemsstaterna hade investerat omkring 700 miljoner euro i dem i slutet av 2013. För den nya perioden (2014–2020) vill kommissionen att medlemsstaterna åtar sig att utnyttja dem minst dubbelt så mycket inom centrala investeringsområden.

Revisionsrätten konstaterar att det saknades tydliga skäl för att inrätta finansiella instrument för programperioden 2007–2013. Det saknades tillförlitlig kvantifierbar information för att motivera den typ av finansiella instrument som hade inrättats, fastställa efterfrågan på finansiella instrument för jordbruksområdet och visa att den mängd kapital som avsattes för fonden var lämplig. Det ledde till att garantifonderna var överkapitaliserade med 370 miljoner euro vid utgången av 2013.

Avsikten med finansiella instrument är både att attrahera ytterligare offentligt och/eller privat kapital (hävstångseffekt) och att de ursprungligen anslagna medlen ska återanvändas (revolverande effekt). Revisionsrätten drar slutsatsen att de inte fungerade som det var tänkt i detta avseende. Varken kommissionen eller medlemsstaterna hade heller infört lämpliga övervakningssystem som tillhandahöll tillförlitliga uppgifter som visade om instrumenten hade uppnått sina mål på ett ändamålsenligt sätt.

För perioden 2014–2020 konstaterade vi att bestående överkapitalisering och risken för att instrumenten fortfarande är beroende av bidrag tillhörde de tänkbara återstående hindren för en mer omfattande användning av dem.

Revisionsrättens viktigaste rekommendationer till kommissionen och medlemsstaterna är att de bör

- göra det mer attraktivt för medlemsstaterna att inrätta finansiella instrument för landsbygdsutveckling och stimulera efterfrågan från jordbrukare och andra stödmottagare (till exempel genom att avsätta en viss andel av den tillgängliga landsbygdsutvecklingsbudgeten till finansiella instrument och göra dem attraktivare än bidrag),
- göra de finansiella instrumenten ändamålsenligare för programperioden 2014–2020 genom att till exempel fastställa lämpliga normer och mål för hävstångseffekter och revolverande effekter.

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport.

Hela rapporten finns på www.eca.europa.eu

Meddelande till redaktörerna

I revisionsrättens särskilda rapporter, som offentliggörs under hela året, presenteras resultatet av utvalda revisioner av särskilda budgetområden eller förvaltningsteman.

Särskild rapport (nr 5/2015) **Är finansiella instrument ett framgångsrikt och lovande verktyg för landsbygdsutvecklingsområdet?** handlar om huruvida instrumenten hade utformats och förvaltats väl under programperioden 2007–2013 och hur sannolikt det är att de ändringar som införts för perioden 2014–2020 får stor effekt på de centrala brister som vi identifierade. Revisorerna granskade framför allt om de finansiella instrumenten inrättades och kapitaliserades på ett lämpligt sätt, om de ledde till goda resultat och om villkoren i avvecklings- och exitstrategierna var lämpliga under programperioden 2007–2013.

Några definitioner

Garantifonder: Garantifonder ger ekonomiska garantier för krediter till jordbruksföretag eller jordbruksorganisationer, vilket gör det lättare för dem att få finansiering från banker. Man säger att dessa medel "revolverar" eftersom garantierna frigörs när enskilda projekt betalar tillbaka sina lån och nya garantier då kan utfärdas.

Lånefonder: Fonder som tillhandahåller pengar för lån till utvecklingsprojekt för småföretag. Man säger att de "revolverar" eftersom pengarna blir tillgängliga för nya lån när enskilda projekt betalar tillbaka tidigare lån.

Hävstångseffekt: Beräknas här som hur många euro i (offentlig och/eller privat) finansiering som har garanterats eller betalats ut för landsbygdsåtgärder för varje euro i offentlig finansiering (EU och medlemsstaterna).

Överkapitalisering: När det belopp som betalats in till ett finansieringstekniskt instruments kapital är för stort i förhållande till det belopp som tillhandahållits slutmottagare i form av lån eller lämnade garantier.

ECA Press

Damijan Fišer – Pressekreterare

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)

eca.europa.eu